

בעזרה ש"ת

דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

דרשת כל נדרי

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מכון מעדני מלך וויען

גליון תקע"ט

להשיג אצל
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.
Brooklyn N.Y. 11211
718.388.1751.#117

דרשת כל נדרי

המריד נגד ה' צמשך השנה, איך הוא כפוי טובה לה' על כל חסדיו עמו. ניתן לו חיים בעולם הזה כדי שיוכל להחמלות בקירבת ה', שיוכל להגיע ליום שצדיקים יושבים ועטרותיהם צראשיהם ונהנים מזיו השכינה, על ידי שמסגל עצמו צמנות ומעשים טובים, שזהו תכלית ציאתו לעולם הזה. ותחת זה נתרחק עוד יותר מאביו שצשמים, וצרהרורי תשובה אלו, לקבל על עצמו צחרטה גמורה מה דהוה הוה, ועכשיו הוא מתחיל חיים חדשים, יום הכיפורים מכפר.

ואבמרו חז"ל (שבת יב.) חייב אדם למשמש צגדיו ערב שבת עם חשיכה, ופירשו דיום הכיפורים איקרי שבת, וכמו שנאמר שבת שבתון הוא לכם (ויקרא כג-לצ), וכעת צכניסת השבת יש למשמש צגדיו, שצכל מעשה שאדם עושה נעשה ממנו לצוש לנשמתו, מהמנות לצושים נאים,

כי ציום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני ה' תטהרו (ויקרא טז-טז). ויש לדקדק כיון דצבר אמר לטהר אתכם מכל חטאותיכם, מה צריך לומר עוד תטהרו. וצמשנה (יומא פה.) אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם, אצרכם שצשמים, שנאמר מקוה ישראל ה', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקצ"ה מטהר את ישראל.

וצראה הנה אנו נכנסים כעת להיום היותר קדוש שצשנה, איך לנו כיום הזה צכל השנה, יום שאנו מתפייסים עם אצינו שצשמים, ומכפר על חטאותינו. והוא צאמת מתנה טובה עד שלא נוכל לשער גדול ערכה. אמנס תנאי אחד יש לזה, שאינה מכפר אלא לצבים (יומא פה.), על כן צריך ליקח לעצמו שעה מועטת קודם כניסת יום הקדוש להתצונן איך

שציוס זה כלול כל ימי השנה שעברה, שיכולים להעלותם ולתקנם. וכמו כן איך יעברו כל ימי השנה הצאה עלינו לטובה, הכל יודעים צראש השנה יכתבון וציוס נוס כיפור יחתמו, ציוס הזה חותמין על כל מה שיארע להאדם, וימים יוצרו, ציוס זה כלול ימים רבים, הכל נידון ציוס הזה, ואם האדם היה יודע שכל המאורעות והבעיות שיש לו צמשך השנה הכל תלוי ציוס זה, וואלט ער צאמת איינגעריסן וועלטן און מתפלל גיווען, און וואלט נישט נאכגעלאזט איין רגע מצטל זיין פון אזא הייליגע טאג, ומוטל עלינו לנצל אותם שלא לצד מהם רגע.

אנו אומרים צפיוטי התפלה, הדן יחידי לצאי עולם, כי מתחילין תפלת כל יום, לעולם יהא אדם ירא שמים צסתר וצגלוי, ויש גירסא צסתר צצגלוי, כי ישנס בני אדם, שצצית המדרש הוא מתנהג כאיש כשר ירא אלקים, וצגלוי הוא ירא שמים, אצל כשעומד צמקום שאין רואים הוא נכשל צעונות חמורים, ומתנהג כאחד מהריקים, ומשוקע צצון צמ"ט שערי טומאה, וצסתר הוא אדם אחר. ויש לשום לב, אם יסתר איש צמסתרים

ולחיפוך מהעצירות. ויש למשמש זהם לראות צאיזה לצושים הוא לצוש, ולהצבון אס צצגדיו יש ריח של צוגדים, וכמאמרס (סנהדרין לו.) וירח את ריח צגדיו (צראשית כו-כו), אל תקרי צגדיו אלא צוגדיו. — ועל הצגדים של עצירות אין צריכין למשמש, כי ניכרים המה צראיה צעלמא, אלא גם על המצות ומעשים טובים יש למשמש, איך נראה לימוד תורתו ותפלתו וקיוס מצותיו, ומשאו ומתנו צאמונה. נתינת צדקה, שמירת שבת, חינוך הצנים לתורה, וכמו שממשמשין צסחורה לראות טובו וחזקו. ועל זה רימו הכתוב, כי ציוס הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם, ולא רק מהחטאים הגלויים, אלא גם לפני ה' תטהרו, מהמעשים שנעשו לפני ה', שעשינו מצותיו לפניו, גם מזה תטהרו.

ימים יוצרו ולו אחד זהם (תהלים קלט-טו), ופירש רש"י ולו אחד זהם זה יום הכיפורים לסליחה, שצירר הקצ"ה לחלקו ע"כ. ומטו משמיה של הרה"ק רבי ישכר דוב מצעלוא זי"ע שאמר, יוצרו מלשון וצרת הכסף (דברים יד-כה), כלומר דכל ימי השנה צרורים ציוס זה הקדוש ע"כ. דהיינו

אותו ויעיד עליו. - וכעת הזמן מוכשר לקבל על עצמו גדרים וסייגים שלא יצא לידי מכשול, ולהרחיקו מרשותו ביותר כפי מה שאפשר לו.

והנה זמן שצית המקדש היה קיים, הקריבו היום שני שעירים, שער לה' ושער לעזאזל, והכהן התודה עליהם חטאות כל צית ישראל, והם היו כלי כפרה על חטאותינו. ואיתא במשנה (יומא סו.) שהיה חולק לשון של זהורית, חציו קשור בסלע וחציו קשור צין שני קרניו וכו', והיה מלצין שנאמר (ישעיה ה-יח) אם יהיו חטאיכם כשני כסלג ילצינו ע"כ. ויש להצין הענין בזה, צמה שהיה חולק הלשון של זהורית, חציו בסלע וחציו צין קרניו.

וגראה דרבי אלכסנדר זתר גלותיה אמר הכי, אחר שהתפלל ושפך לבו ונפשו לפני קונו, היה מחפש מליצה זכות, והיה אומר, רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך, ומי מעכב [שאין אנו עושין רצונך], שאור שבעסה [יצר הרע שבלבנו המחמיצני], ושיעבוד גליות. יהי רצון מלפני ה' אלקינו שתכניעם מלפנינו ומאחרינו, ונשובה

ואני לא אראנו נאום ה', הקצ"ה לית אחר פנוי מיניה, ואתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי, גם מה שהוא צהעלם ובסתר יודע. ויש עין רואה על כל מעשים. ואמרו חז"ל (בבא קמא עט:) שאלו תלמידיו את רבי יוחנן בן זכאי, מפני מה החמירה תורה בגנב יותר מבגזלן [לשלם כפל ד' וה'], אמר להם זה השוה כבוד עבד לקונו [ולא ירא מצני אדם כדרך שלא ירא מהקצ"ה], וזה לא השוה כבוד עבד לכבוד קונו [אלא כיצד העבד יותר מקונו, שהוא ירא מצני אדם, ומעין של מעלה לא מזהר], עשה עין של מעלה כאילו אינה רואה ע"ש.

והקב"ה כאשר דן את האדם מה טיבו, הוא דן אותו יחידי, איך מתנהג כאשר עומד יחידי בסתר כשאין רואים איך מתנהג שמה. ואצני ציתו של אדם וקורות ציתו של אדם מעידין בו שנאמר (חזקוק ז-יא) כי אצן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה (תענית יא.). הנסיון של הדור הזה הוא האינטערעט והבלעקצערי, ויצא יום שהמה ידברו ויספרו הכל. והקצ"ה סיבצ קן שהכלי הזה משמיע קולו גם כעת, כדי להזכיר להאדם שיתבונן שקורות ציתו יעידו עליו, וזה ילוח

את לצ האצן מצשרכס (סוכה שם),
ואמרו (שם) אם פגע צך מנוול זה
משכהו לצית המדרש, אם אצן הוא
נימוח שנאמר (ירמיה כג-כט) וכפטיש
יפוצץ סלע ע"ש. ולכן לקח הלשון של
זהורית, הרומו על חטאיכס כשני,
וקשר אותו חציו לסלע, כי היצר הרע
הקשה כסלע הוא הגורם להחטא.
והחצי השני קשר לקרני השעיר,
הרומו על שיעצוד גליות, וכמאמרס
(צ"ר טז-ז) יוסף כנגד מלכות אדום,
זה צעל קרניס, צכור שורו הדר לו
(דברים לג-לד), וזה צעל קרניס דכתיב
(דניאל ז-כ) ועל קרניא עשר די
צראשיה ע"ש. וגם השעיר הוא נגד
אדום, איש שעיר (צראשית כז-יא), והס
הגורמיס הלשון של זהורית. וצזה
המליץ על ישראל, שיקבל ה' תשובתס,
ותלצן הלשון של זהורית, אם יהיו
חטאיכס כשניס כשנג ילצינו, כי אין
הס אשמיס על חטאיהס, שרצונינו
לעשות רצוק, אלא שהשאר שצעיסה
ושיעצוד גליות מעכציס.

אמנם כן היה צומן שצית המקדש
קיים, שהפרישו הכהן גדול
שצעת ימיס קודס יוס הכיפוריס, והיה
לו העשרת ימי תשובה שהכין עצמו
צקדושה יתירה לערוך העבודה צצית

לעשות חוקי רצוק צלצצ שלס (צרכות
יז) ע"כ. והיינו כי צענס צתוך תוכו
צפנימיותו הוא רוצה להיות כשר
ודצוק ציוצרו, אלא שני סיבות ישנס
המעכציס אותו, והמה גודל כח היצר
הרע, שמניח עוצדי כוכציס ומתגרה
צהן צישראל (סוכה נצ:), ועוד סיבה
מה שאנו שרויס צין הגרועיס
שצאומות, ויתערצו צגוייס וילמדו
מעשיהס, הן המה צעוכרינו.

ואנו אומריס ציוס הקדוש להקצ"ה,
רצש"ע! הלא אתה יודע איך
אני נראה, תסתכל צפנימיות צני, כי
צאמת אני רוצה להתנהג כהוגן, אבל
אין לי הכוחות להתגבר. ואלמלי לא
היה לנו היצר הרע, ולא היינו
צשיעצוד גליות, היו ישראל עומדיס
צרוס המעלה, והיו יושציס ולומדיס
צצתי מדרשות כל היוס כמו יוס
הקדוש. — ואיתא צגמרא (סוכה נצ:).
דלעתיד יפרע הקצ"ה מהיצר הרע, כי
נצרא להכשיל את כל העולם כולו,
אבל הוא עוזב את האומות העולם
ומתגרה צישראל, וצתלמידי חכמיס
יותר מכולס, וזה מציא שאינס עומדיס
צנסיון וחוטאיס.

והנה היצר הרע קראו יחוקאל אצן,
שנאמר (יחוקאל לו-כו) והסירומי

שקר, אונאת דברים, ניבול פה, ושיחה צבית המדרש, כי גם המנחה היותר חשובה כאשר הוא בכלי מטונף לא מתקבל. כל אחד יודע איך פיו שלו נראה, נכשלים באיסורים אלו במשך השנה, ואיך יוכל דיבורו להתקבל לפני ה', וכמו שרמזו בהכתוב, לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה (במדבר ל-ג), שכאשר אין האדם עושה דיבוריו חולין, שאינו מדבר פראסט, אז ככל היוצא מפיו יעשה, יכולים השפתיים לעשות פעולות נשגבות. ויש לכל אחד לקבל על עצמו לשמור מוצא שפתי, שלא יכשל בהם בחטא, עד שאמרו מה אומנתו של אדם בעולם הזה יעשה עצמו כאלם (חולין פט.). וזהו שאמר הכתוב, כחוט השני שפתיך, רחישת פיך חציבה עלי כחוט השני של זהורית שנתלצן, אבל זהו רק אם הפה קדוש, כאשר מדברך נאווה, מדברותיך יאיא, שאין עושה דיבורו חולין, אז יוכל לפעול בפיו כמו השעירים צבית ה', שנתלצן החוט.

הכתוב אומר, אך אם יום או יומים יעמוד לא יוקם כי כספו הוא (שמות כא-כא). ופירש הרה"ק רבי בוגם מפרשיסחא ז"ל, כי דרכן של בני אדם, שכל ימות השנה צולע את

המקדש, והקריב השני שעירים, על השעיר לה' החודה עונות של הכהנים, ועל השעיר לעזאזל עונות צית ישראל. אבל כעת בגלותינו, ראה כי אין מכפר בעדי ואין סודר לי סדר, ובגדי לכן אין, ואין לובש האדר, וחסר לנו העבודה צבית ה' שיכפר בעדנו. אמנם איתא במדרש רבה (שיר ד-ג) כחוט השני שפתיך, זה לשון זהורית, ומדברך נאווה, זה שעיר המשחלת. אמרו ישראל לפני הקב"ה, רצונו של עולם אין לנו לשון זהורית ושעיר המשחלת. אמר להם כחוט השני שפתיך, רחישת פיך חציבה עלי כחוט השני של זהורית. רבי אבהו אמר עלה, ונשלמה פרים שפתינו, מה נשלים תחת הפרים ותחת השעיר המשחלת, שפתינו, ומדברך נאווה, מדברותיך יאיא ע"כ. והיינו שהתפלגו שלנו הוא במקום העבודה צבית אלקינו, וכל אחד ואחד בתפלתו עושה כהיום את עצודת הכהן גדול ציום הכיפורים. והמתפלל לריך שיכויין לכו נגד ירושלים וקודש הקדשים (ברכות כח:).

ואם רוצים ששיח שפתינו יתקבל למעלה צראון, זה לא יתכן רק צמי שיש לו פה משומר מדיבורים אסורים, לשון הרע ורכילות ומסירה,

ועל פי דרכו יש להוסיף להמליך, כי תיבת 'אך', הוא לשון גונח וכוהה, וכמו שדרשו וישאר אך נח (בראשית 1-2), וברש"י שהיה גונח וכוהה. ואם 'אך' יום או יומים יעמוד, כשעומד בתפלה בראש השנה ויום הכיפורים הוא גונח וכוהה, וכואב לו מצבו איך הוא נראה, והוא נשבר לשברי שברים, ואין לו פנים לעמוד ולהתפלל לפני הקב"ה, וזו מפני הקב"ה צאלו פנים נשפוך שיחים, ואיך שעשה עמו הקב"ה הרבה טובות והוא המריד נגדו ית"ש, לא יוקם, לא יגקום זו ה', יקבל הקב"ה תפלותיו, 'כי כספו הוא', הרי לבו כוסף לה', ונכספה וגם כלתה נפשי לחזרות ה', אלא סיבות הטורדות מעכבות אותו. וגם הוא מלשון נהמא דכיסופא, הוא זוש מלהרים פניו לה', בזשתי וגם נכלמתי להרים פני אליך, וזה חשוז מאד צעיני ה'.

ועל כל פנים יום או יומים יש לעמוד בתפלה, כעת הוא יום גדול מאוד, לאמיר נישט אדורך לאזן די טאג ליידג, עכשיו הזמן להתפלל ולשפוך את לבנו ולעורר רחמים, צשעה שהוא נידון על כל מעשיו, ועל משך ימי חייו. תפלה הוא מהדצרים

תפלתו צחטיפה, אך צימים הנוראים מאימת הדין הוא עומד ומתפלל וקורא לה'. ועל זה אמר, אם 'יום', רומז על יום הכיפורים יום אחד צשנה, 'או יומים' רומז על שני הימים של ראש השנה, אז 'יעמוד', אין עמידה אלא תפילה (צרכות 1), אז הוא מתפלל צכוונה, 'לא יוקם', לא יתחשב ה' עם תפלה זו, ולא יקום בתפלה זו, 'כי כספו הוא', שהוא מתכוין לעצמו כדי שהקב"ה יתן לו כסף ופרנסה, ואין דעתו נתונה על התיקון הרוחני האמיתי הדרוש להאדם. תכתב זאת לדור אחרון ועם צברא יהלל י-ה, ואיחא צמדרש דהדור האחרון אין לו אלא תפלה, ולא רק יום או יומים, ראש השנה ויום הכיפורים.

אמנם צאמרי יוסף (לר"ה) כתב צזה להמליך, שגם אם רק יום או יומים יעמוד, אם יהודי יתפלל צכוונה רק צימים אלה, מצקשים אנו ממך שלא יוקם, שלא תנקם ציהודי זה, כי מה שאינו מתפלל כראוי צכל השנה, 'כי כספו הוא', משום שטרוד כל השנה למצוא מחיה וטרף לצני ציתו, וכאשר יוקל לו עול פרנסתו יש ציותר צצית המדרש ודפח"ח.

והפטר (שנת לב). וקודם שנכנסים לשנה חדשה יכולים לפעול הרבה יותר מלאחר זמן, ובעת שהוא עדיין הוא צריך יתפלל שישאר בצריאותו, ובעת שיש לו פרנסה יתפלל שישאר צידו, ויכולים לפעול היום הרבה זמן התפלה, והיום הוא עת רצון שיחזקו התפלות.

לְקַבֵּל על עצמו קביעות עמים לתורה, שלא יעבור עליו יום צלי לימוד תורה, כי רק זה יוכל להחזיקו נגד נסיונות הזמן, בראתי יר הרע בראתי לו תורה תצלין, ואין שום ענה אחרת נגדו. — ומכל שכן הצחורים שאין להם דאגת פרנסה, יקדשו כל עתם לתורה, ולא לצלצל עצמם בשום דבר, ולא ליגע לשום דבר מהכלים החדשים, שכולם מזיקין להתעלות בתורה, ויחזונו שכל עתידם תלוי בשנים הללו, איך ינצלו אותם להתעלות בתורה. ויצא יום שישתלם להם מה שהפקירו את עצמם לייגע בתורה, ותחלתו נקנית ציסורין וסופו שלום. וכן צני הכולל שזוכין לישב באהלה של תורה, אינו די צמח שלומדים כולל, אלא צריכין להיות שקועים בלימודם, וללמוד ערב וזוקר וצהרים, ולצלות כל רגע בלימוד

שעומדים ברומו של עולם (ברכות ו). כל תפלה זוקע רקיעים, אלא שצני אדם מזולזין צהם, שאין מעריכין כראוי עונם כח תפלתו, אשר הקצ"ה שומע תפלת כל פה. — וגם כאשר אי אפשר לו להוציא תפלתו צמלים, יסדר על כל פנים תחנוניו לצבו, שהרי הקצ"ה זוחן לצבות. ולפעמים מעיק הלב, וזכה צמסחרות נפשו, ואינו יכול להוציא אפילו מלה, אלא קול של אנהה, וככה היה צמצרים, ויאנחו צני ישראל ויזעקו, ואף על פי כן ותעל שועתם אל האלקים (שמות ד-כג).

וְבָרַךְ תפלה 'עומדת' ברומו של עולם, היא עומדת תמיד נגד עיני ה' להושיע צוכות אותה התפלה. גם כאשר ישנם זמנים צשנה שהוא עומד בעת צרה, ולבו נשצר לשצרי שצרים, ואי אפשר לו להתפלל כראוי אז, מכל מקום הוא נושע צוכות התפלה שהתפלל לפני זה. ואנו מצקשים צתפלותינו, שחשים דמעוטינו צנאדך להיות, הקצ"ה ישם הדמעוץ שצני ישראל צוכים בעת התפלות של הימים הנוראים, על זמן שאי אפשר להם לצכות. לעולם יקדים אדם תפלה לצרה, ולעולם יצקש אדם רחמים שלא יחלה, שאם חלה אומרים לו הצא זכות

ושנים לכל אחד ואחד, שיהיו צרואים וחזקים. ויש להתפלל על המחלה שנקרא סווי"ן פל"א שלא יחלה צו שום יהודי, הלא יש הרבה אומות העולם כנגדם. ונוכה כולנו להתצרך בצני חיי ומזוני רויחי, ומי שצריך להושיע צנים יפקד צנים, ואותן שיש להם צנים, יזכו לגדלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

והעיקר שיתגלה כבוד שמים עלינו, ותמלוך אתה הוא ה' אלקינו מהרה לצדך על כל מעשיך, וכל התפלות של הימים נוראים נתקנו שיתגלה כבוד ה' ומלכות שמים, הלא אנו מתגלגלים זה שנים רבות בגלות אמעריקא, הדור הזה סבל כל כך נרות שלא היה מימות עולם, וזעת שהיינו ילדים אחר המלחמה לא היה ספק אללינו, כי אחרי החבלי משיח שבני ישראל עברו, שיהיה כבר בקרוב הגאולה שלימה, ולא עלה על דעתינו שנהיה צננת תש"ע עדיין בגלות, אבל ה' הטוב יש לו מחשבות אחרות, והבאנו אל מדינת אמעריקא הטמאה, ורצונו שנעבוד אותו צדך הזה. ועכשיו הוא הזמן להתפלל ולבקש שהקב"ה כזיכול בעצמו יושיע, ושיתגלה כבוד שמים, ויהיה שנת

התורה, כדי שיוכלו להתעלות. — ומוציאין כעת הספר תורה לפייסו, ומבקשין מהתורה הקדושה שימליץ עלינו לטובה, הלא הכלל ישראל מוסרים נפשם עבור התורה הקדושה, ושום אומה ולשון לא רצה לקבלה, ולכן תורה הקדושה התחנני בצקשה, ולהיות שלוחינו להתפלל להקב"ה שיכתבנו לשנה טובה.

והנה אנו נכנסים כעת להיות הקדוש, כל אצא צירך היום את בני מעומק הלב, בכל הברכות האמורות בתורה. וגם צנים כאלו שהיו מרוחקים כל השנה מאצותיהם, מכל מקום כשנכנסים היום לצית אצותיהם, האצ מצרכם. וכמו כן אנו, צנים אתם לה' אלקיים, לפני מי אתם מיטהרין מלפני אציקם שבשמים, אנו מבקשים גם כן מהאצא שלנו, הרצונו של עולם, הלא הוא אצינו מלכנו, שיצרך אותנו, וישים את ידיו על ראשינו ולצרכנו בצרכאן דלעילא ותתא, שתהא השנה הזאת שנת אורה ושמחה, שמחות בכל צתי ישראל, שנה טובה ומתוקה, שנה שתהיה בכל צתי ישראל פרנסה בהרצבה מתחת ידו הרחבה והמלאה, שלא יחסר לו כלום ויהיה לו כל מה שצריך, ויתן ה' אציות ימים

דברי

כל גדרי

תורה

ט

גאולה וישועה, שנת אורה ושנת צרחמים, ונזכה כולנו לקבל פני משית
שמחה, ויתקבלו תפלות ישראל נדקינו צמהרה צימינו אמן.

